

**1950-07-05**

**AFSENDER**

Johanne Christine Larsen

**MODTAGER**

Astrid Warberg-Goldschmidt

**FAKTA**

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Det vides ikke, hvad Puttabygget var for et sted i Småland.

Onkel Toms hytte er en roman af Harriet Beecher Stowe, udgivet som bog i USA 20. marts 1852. Bogen medførte en voldsom offentlig debat, og bidrog derved til den senere ophævelse af slaveriet i Nordamerika. Bogen var en medvirkende faktor til, at Sydstaterne startede den amerikanske borgerkrig ved at åbne ild mod Fort Sumter den 12. april 1861 (Kilde: Wikipedia dec. 2023).

Afsendersted:

Lindøgaard pr. Dræby St.

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):

Adressen er skrevet på kuvertens bagside

Modtagersted:

Småland, Majenfors, Puttabygget

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift m.m.):

Adressen er skrevet på kuvertens forside

Omtalte personer:

Dres -

Holger -

Ellen Agnete Amstrup

Adolph Hitler

Thyra luel

Adolph Larsen

Marie Larsen

Rasmus Larsen

Christine Mackie

Axel Müller

Lauritz Pedersen

Christine Swane

Lars Swane

Sigurd Swane  
Harry Truman  
Ursula Uttenreitter  
Andreas Warberg  
Fritz Warberg  
Karen Warberg  
Minna Warberg  
Torkild Warberg  
Erik Warberg Larsen  
Grethe Warberg Larsen  
Martin Warberg Larsen  
Laura Warberg Petersen

Arkivplacering:  
Kerteminde Egns- og Byhistoriske  
Arkiv, BB0551

Trykt udgave:  
Nej

Proveniens:  
Testamentarisk gave til Østfyns  
Museer fra Laura Warberg Petersen

#### DOKUMENTINDHOLD

Det er koldt.

Godt med bøger og tiltag, der kan vække samfølelse og forandre verden. Der er trods alt fremgang, og Johanne/Junge tror ikke, at Rusland ønsker krig.

Fritz Warberg har været på besøg. Han fortalte om sine forældres ægteskab, som ikke har været nemt for faderen. Moderens nerver er "meget sløje". Fritz bestilte 12 broderede servietter hos Johanne. Christine Mackie har været på besøg hos familien i Nordjylland. Hun skulle have sunget i radioen, men blev syg.

Lars og Ursula Swane har været på besøg. De solgte billeder i Odense. Naboens lille Jørgen kan ikke forstå, at Johanne kan klare at sidde så meget alene.

#### TRANSSKRIFTION

X

modt. Fredag Morgen, 7/Juli 1950

besv. Fredag 21' Juli. "

Fru A. Warberg Müller

Putta bygget

Majenfors

Småland

Sverige

[Skrevet af ukendt/Laura Warberg Petersen?]

23-7-2000

BWP.

[Skrevet på kuvertens bagside:]

Lindøgaard Dræby St. Fyen Danmark

[I brevet:]

Lindøgaard

1950

Onsd. 5-7-

Kære lille Dis!

Tusind Tak for dit lange og gode Brev! Jeg synes da det ser ud som om I har det helt godt derovre. Bare det, at Dres og du har fælles Interesse i de lange Ture, at hun er med på lidt æventyrligt, hvad alle vi jo altid har gouteret – det er sandelig meget værd, og det maa bære over meget. Gid nu Vejret maatte tænke paa at det jo er Sommer og ikke stadig gerere sig som om det var Vinter; jeg er i fuld Vinter-Kluns endda med min varme house-coat og har endda ondt ved at holde Varmen. Og sikken I dog svælger i alskens Godter: Dadler, Figen og Bananer – Sager man mindes

som noget helt oldnordisk. Den Bog, du skriver om, vilde jeg da grumme gerne læse en Gang, og det kunde jo være, at Holger vil give dig Lov til at sende mig den; det er jo vidunderligt at læse virkelig god Lektüre. Jo, Dis, Gudskelov for de "enkelte Røster", saadanne er jo alle store Fremskridts Begyndelse; hvad har ikke den ene Bog: Onkel Toms Hytte betydet i Verdensopinionen overfor Ikke-hvide Mennesker – for at tage et eneste lille Eksempel. Og trods alt det uhumske i Tiden, synes jeg alligevel, der vises saa megen Godhed og Samfølelse for at læge Tidens Saar, man kunde nævne meget: Red Barnet, Røde Kors, dette at f. Eks. danske unge tager til Tyskland for at give dem Begreb om lidt menneskelig Kultur, at danske unge deltager i flere Landes Opbygningsarbejde – alt det viser en i sit Væsen kristelig Tankegang, hvis Betydning for Menneskeheden Trivsel jo er uomtvistelig. Jeg synes ofte, jeg ser Spirer til Fremgang, selv om de endnu kun er spæde i Forhold til alt det uhumske, der sker. Krigen! Ja, der er jo det underlige at man jo maa synes, det er rigtigt, at Truman greb ind, for de Satans Kommuniste skal vide, at de ikke kan faa helt let Spil med os andre; det var en Prøve-Ballon fra deres Side, og jeg synes, det er uvurderligt, hvis den mislykkes for dem. Og tro mig, Rusland vil absolut ikke Krig (Verdenskr.) dumme som Hitler er de jo ikke, men ved, hvad Følgen bliver, hvem der end sejrer, jeg mener, selv om de selv skulde vise sig at være de stærkeste. Jeg er i hvert Fald ikke bange for en Verdenskrig, men 100 pc.t.s Vished har man jo ikke.

I Mandags Formiddags ankom i Bil lille Fritz fra Brædstrup, han havde været hjemme til Dedes Fødselsdag og var kommen i Tanker

2.

om, at han slet ikke kendte os, Agraren og Manse og Tinge har han aldrig set; det var sødt af ham at bestemme sig til at køre her om ad for at hilse paa os. Han faldt saa storartet til, Manse syntes saa over ordentlig godt om ham og gav sig Tid til at snakke med ham – han var netop herinde, da han ankom. Han blev til en Times Tid efter Middag og der blev Tid til megen Snak. Jeg blev lidt betuttet over at høre ham tale om sin Mor, for jeg vil just ikke sige, at han strømmede over af Beundring, og han kan godt se, at Dedde ikke har haft det godt i sit Ægteskab. "Far er jo saa godt ["t" sidst i ordet overstreget] som Dagen er lang" sagde han. For Resten mente han, at Dedde havde det saa godt, Humøret saa udmærket, og han synes nu at ville underordne sig Ubehagelighederne ved en streng Diæt. Minna har ingen Pige, og hendes stakkels Nerver er vist meget sløje, det maa nu heller ikke være nemt. Putte var hos Torkilds i Aalborg; hun skulde have sunget i Radioen deroppe fra, men fik en Tandhistorie, og vi sad her og ventede paa hendes Sange, men der kom andre Ting i Stedet. Jeg

troede Mornine var bleven alvorlig syg, (hun ligger jo paa Blegdamshosp. p. Gr.a. et meget slemt Hjerteanfald, men er nu bedre), og at det var Grunden, men via Nina paa Glorup og Nete fik jeg Opklaringen. Putte var altsaa med Torkilds til Deddes Fødselsdag, de havde alle syntes, at hun havde udviklet sig saa godt paa alle Maader, mere afdæmpet, sagde Fritz. - - I Gaar gjorde Ruth Hoved-rent her i Spisestuen; hun har været flink til at tage det som en Selvfølge, at det tilkom hende, ellers skal man jo helst have det til Side, naar en ny Pige kommer til Maj. Lasse og Ursula havde kørt Rie og Uglen t. Kjertem., været der en Nat, var kørt til Odense for at sælge Malerier, de havde hele Bilen fuld af de skønneste Malerier, Sigurd Sw., Uglen, Lasse selv og mange andre; de slæbte dem alle ind, da de an [”an” overstreget] ved 8 Tiden kom X. Lasse kørte straks ned eft. Tinge og Bror [”Bror” overstreget] Grete, saa de kunde se med. Det var dejligt at se paa saa megen god, ja fremragende Kunst. Lille Bror var med og opførte sig mønsterværdigt; den første Time var han helt stiv af Betagelse. De blev her om Natten, Ruth var til Haandbold, men havde passet alt til til Aftenkaffen, inden hun gik, Grete redte saa X [Skrevet langs sidens venstre kant:] Her var rodet af Hovedrengøringen, men Stuen var da klar

3.

op til dem, i Manses Seng og Gæstekammersengen, Manse flød saa paa Hjørnesofaen i Stuen, han tager det ikke saa nøje for en Nat. De kørte igen i Morges, før jeg kom op.

Paa Lørdag Morgen tager vores flinke Ruth paa Sommerferie og bliver borte til den 17de. Saa tager jeg hen til Bibbes, hvad jeg glæder mig til. Saa kan Thyra hente mig der, det er ikke saa langt; fortalte jeg, at hun absolut vil have mig til Lundsgaard en Dag, men når det ikke er bleven af endnu er det p.Gra. daarligt Vejr, det skulde helst være fint, naar jeg skal derhen.

Du maa da have troet, jeg nærmest var Idiot, at jeg ikke kunde finde ud af, hvad "Kransen" var for en, men jeg havde ikke fjerneste Erindring om, at jeg havde syet den til dig, jeg gik dem alle igennem i Tankerne og mente, at den 10ende var en helt anden. Tænk Fritz bestilte 12 hos mig, da jeg viste ham Servietterne: jeg har nemlig syet 12, som jeg vil beholde som Mønstre, det er meget nemmere at sy efter end dem i Mønsterbøgerne, dem saa han og blev saa begejstret over, at han bestilte 12, og du maa undskylde mig, at jeg kun tog 1½ Kr. pr. Styk det bliver dog 18 Kr. og saa har jeg oven i Købet den Glæde som det er mig at sy dem.

Den lille Jørgen fra Rasmus Larsens kommer af og til ind og besøger mig, han er en kostelig Dreng. Forleden sagde han til mig: Sitter du alti' her ine



(ene)? Ja, det gør jeg da, og saa sagde han: Det va' der ikke Manne aa ku' gør'. Han maa jo have hørt dem sige noget om det hjemme. Men, Dis, der er virkelig ingen Grund til at beklage mig, for jeg befinder mig vel godt [”godt” indsat over linien] nok ved det, og hvis jeg ikke sad her, hvad tror du saa ikke, der vilde falde paa mig af Arbejde i disse Tider, hvor det er saa vanskeligt at faa Hjælp, Arbejde som maaske vilde overstige mine Kræfter og derfor gøre Livet surt for mig. Gud give Ruth vilde blive til Vinter, men det er tvivlsomt, Moderen længes saa forfærdeligt efter at have hende der i Omegnen. Tænk, Ruth har lige i dette Øjeblik foræret mig en henrivende Gloksinia her var en Blomsterbil, men jeg sagde, jeg kunde ikke købe, og saa købte hun den til mig, hun er en god Pige. - - Saa faar du vist ikke mere denne Gang, men hils nu den gode Axel saa mange Gang og hils ogsaa Dres, jeg tænker paa hende med Taknemmelighed her fordi hun [Skrevet på hovedet øverst på sidste side:] underviste Bibbe uden Betaling. Og saa tusind Hilsner til dig selv fra din Junge.  
God Bedring m. Astmaen!

KILDER TIL  
DANSK  
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET



KILDER TIL  
DANSK  
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET



Lindbergs

Årsd. 5-7-1950

Skære de lille bis!

Tusind Tak for dit lange og gode Brev! Jeg synes  
da, det ser ud som om I har det helt godt derovre.  
Bare dette, at du og den har faldet Interesse i  
de lange Ture, at blive en smule paa lidt eventyr-  
ligt, hvad alle vi jo altid har gaaetret - det  
er sandelig meget vaerd, og det maa have en  
meget. Dit nye Vejret maatte haardt paa at  
det jo er varmere og ikke stadig flere og ja  
end nu Vinter; ja er i fuldt Vinter - klædt  
endda med min varme hvide - coat og har  
siddet godt ud at haalde Varmen, og ikke  
I dag smilge i alderen Gode: Saale, Figen og  
Bananer - Sagen man mindre som sagt helt  
aldnuordisk. Den Bog, du skriver om, vilde jeg  
gerne læse en Gang, og det kunde  
jo være, at Halger vil give dig Lov til at sende  
mig den; det er jo vidunderligt at læse virkelig  
god Lektüre. Ja, bis, Indbilled for de "uhelle  
Næster", sandt nok er jo alle store Frem skridts  
Begyndelse; hvad har ikke den ene Bog: Andre  
Toms Hvide betydde i Verdens opinionen omfor  
Ibke-hvide Mennesker - for at tage et enkelt lille  
Eksempel. Og trods alt det uhumske i Tiden,  
synes jeg alligevel, der gives saa meget Godt  
og Samfundet for at tage Tidens Saar, man



860551

Kunne nævne meget: Red. Barneel, Pæd. Kær,  
dette af f. Eks. danske unge tage til Trykbladet  
for at give dem Begreb om lidt menneskelig  
Kultur, at danske unge deltage i flere  
Landes Opbyggingsarbejde - at det vides  
en i sit Væsen kristelig Tankegang, hvis Be-  
tydning for Menneskehedens Trivsel jo er  
uomtvistelig. Jeg synes ofte, jeg ser Spiren til  
Fremgang, selv om de endnu ikke er spæde  
i Forhold til alt det uhumuske, der sker.

Krigen! ja, der er jo det underlige, at man  
jo maa synes, det er rigtigt, at Treumæn-  
gret ind, for de Patans Rekrutter mister skac  
vide, at de ikke kan faa lidt let Spil med  
de andre, det var en Probe-Ballon fra dens  
Side, og jeg synes, det er tilværdeligt, hvis den  
sviolykkes for dem. Og tro mig, Rusland vil  
absolut ikke Krig (Verdenskr.) det kunne san-  
skille en de jo ikke, men vel, hvad Følger bliver  
hvorn der end sejrer, jeg mener, selv om de  
selv skulde vide sig at være de stærkeste.

Jeg er i hvert Fald ikke bange for en Verdens-  
Krig, men saa p. v. b. i Viskest kan man jo ikke  
J. Maunday. Formiddags ankom i Bils till  
Frik fra Reddstrup, han havde været hjemme  
til Heddes Fødselsdag og var kommen i Tante

an, at han slet ikke kendte os, Agraen og  
Maase og Ting, han kan aldrig sige; det var  
slet af ham at bestemme sig til at høre  
hør om at for at hilses paa os. Han faldt her  
størsted til, Maase syntes saa overordentlig  
gode om ham og gav sig Tit til at snakke  
med ham - han var velg. berind, da han  
ankom. Han hilser til en Times Tit og Missa  
og der ligger Tit til mig en Snak. Jeg blev lidt  
betubbet over at høre ham tale om sin Mor,  
for jeg vil just ikke sige, at han strømmede  
over af Betændring, og han kan godt se, at  
bedde ikke han kraft det godt i sit Øjeblik.  
For en jeg saa godt som sige en lang "syde han  
For Resten mente han, at bedde kunde det  
saa godt, Humøret saa uendeligt, og han  
synes nu at ville underordne sig Ketscher-  
bederne ved en strem, Siad. Minna kan  
ingen Pige, og hendes skakkede Morner er vist  
meget sløje, det maa nu heller ikke være  
nemt. Pukke var hos Torkeilds i Aalborg; det  
skulde have været i Radixen deoppe  
fra, men fik en Tandhistorie, og vi sad  
her og ventede paa hendes Sange, men da  
kom andre Ting i Stedet. Jeg traede Morner  
var bleven alvorlig syg, (Linnem ligge jo



BB0551

paa Blegdamshoop. p. 42. a. et meget smukt  
Hjerteranfækt, men en viden bedre), og at der  
var Grundten, men via Nina paa Glorup  
og Irene fik vi Opklarungen. Thi der var altsaa  
med Torhilds til Heddes Fødselsdag, de havde  
alle syntes, at hun havde redirekteret sig  
saa godt paa alle Maader, mere aftam-  
pet, sagde Friks. -- I Gaar gjorde Rulle  
Hoved-rent her i Spise-stuen, hun var  
uvel plink til at tage det som en selv-  
palye, at det sikkam hendes, eller skal man  
jo helst have det til sig, naar en mig Pige  
kammer til Maj. Lasse og Ursula havde  
købt Nic og Ugleu t. Njesteu, uvel du en hat  
var købt til Apenne for at sælge Malerier, de  
havde alle Bilen fult af de skønneste Ma-  
lerier, Sigurd Sv., Ugleu, Lasse selv og mange  
andre, de slaktedem alle vist og viste os, da  
de var net 8 Tidur kom. Lasse købte straks net eff.  
Ting og Bro og Grede, saa de kunde se smukt.  
Det var de ligt at se saa meget got, ja frem-  
ragende Kunst. Lille Bro var smukt og gøførte  
sig minstendvidt, den første Tiue var han her  
Hiv af Betagelse. De blev her en Volden, Rulle  
var til Haandhold, men havde passet alt til til  
Apenkaffen, inden hun gik, Grede reth saa

Ka var ved af Hustruens grunde, men hun var ved at

3.

og til dem, i Maries Lege og Gæstehaus-  
Køkken, Marise plød saa fra Hjemsplacen i  
Løben, han sagde det ikke saa nøje for en hat.  
De kørte igen i Mager for sig, kan du.

Saa endda, Marise sagde vores flinke Pusthuss  
Læge, Marie og hvide borte til den 17de. saa  
sagde jeg hende til Bibbes, hvad jeg glæde mig til.  
Saa kom Thyras hende mig der, det er ikke  
saa langt, fortalte jeg, at liden altsat vil  
haue mig til Lændogaard en Dag, men nu  
det ikke er liden af enderne er det jo. Saa  
daarigt Vejr, det skulde helst vedu jule,  
naar jeg skal derhen.

Da saa da haue troet, jeg er dæmt var  
Soldat, at jeg ikke kunde finde ud af, hvad  
"Krausen" var for en, saa jeg haude ikke  
fjæreste Erindring om, at jeg haade syet  
den til dig, jeg gik dem alle igennem i Tanker  
ne og mente at den 10<sup>de</sup> end var en helt anden.  
Tank Fritz bestilte 12 hos mig, da jeg viste  
ham Servietterne, jeg traer nemlig syet 12,  
saa jeg vil behalde dem Monstre, det er meget  
nemmere at sy efter end dem: Monstre-hø-  
gerne, dem saa han og blev saa begjæret  
om, at han bestilte 12, og du saa tænd-  
skjedde mig, at jeg kørte for 1 1/2 Kr. for. Syk



BB0551  
Bogholdning m. Aabnaen!  
Aa det kunnede skrive sig det, det har du  
underskrevet Palle inden Bostadning.  
det bliive dog 18 Kr. og saa kan jeg men i Kø-  
bet den Bløde saa det er mig, at syden.  
Den lille Jørgen fra Rasmus Larsens komme  
af og vil ind og besøge mig, han er en  
høvelig Døng. Forleden sagde han til mig:  
Sitter du altid her sine (sine)? ja, det gør  
jeg da, og saa sagde han: Det var den ikke  
Mamme aa hun gør. Han maa jo have  
lært den sine noget om det Lige. Men,  
Men, stiv, den er virkelig ingen Grund  
til at beklage mig, for jeg begynder mig  
vel nok vel det, og hvis jeg ikke sad her,  
hvad tror du saa ikke, den vilde fælde  
mig af Arbejde i disse Tider, hvor det er saa  
vanskeligt at faa Hjælp, Arbejde kan være  
vilde mestige mine Kræfter og derfor gør den  
stort for mig. Gud give Palle vilde bliive til  
Vinden, men det er kunnskunst, Maden  
lange saa forældeligt efter at have hende  
den i Amegnen. Tænk, Palle har lig i det  
Ojeblik fordeet mig en heurivente Glostina  
her var en Blanstechid, men jeg sagde, jeg kunne  
ikke købe, og saa købte hun den til mig, hun  
er en god Pige. — Saa faar du vist ikke mere  
denne Gang, men lidt mere den gode Axel  
saa mange Gang og lidt og saa der, jeg faar  
saa hende med Taknemmeligt det fælle liden